

3 juni 1955 ★ EXPRESSEN

Festspel

Kölning och dans till Gås-Anders ära

Stockholms festspel fortsätter med framgång. Söndagens programpunkter bestod av det 1700-talsdivertissementet på Drottningholmsteatern som anmäldes vid premiären för en vecka sedan, Operans föreställning av "Penelope", som åtminstone ger (ett missvisande) intryck av vakenthet för nutida musik, ett tredje framträdande av ensemblen Pro musica antiqua samt Gås-Anders-nämndens stämma på Solliden.

Om Pro musica antiqua ska denna gång bara sägas att ensemblen nog får anses som denna festivals mest betydelsefulla gästspel — Philadelphiaorkestern till trots. Lördagens konsert i Riddarhuset och gårdagens matiné i Historiska museet gav ganska fantastiska upplevelser. Publikerna var fulltaliga, och vi kan än en gång konstatera att Stockholm minsann inte lider brist på ypperliga konsertlokaler. Det är bara de sörregelbundet används — Konserthusets båda salar — som är underklassiga!

Så kan på Skansen fick ett speciellt värde därför att Lars Madsén som programör klarlade en del stlldrag i låtarna. Som extra sensation kom "kölningen", dvs. de lockrop i vittljudande falsettläge som är en döende tradition i Dalarnas fåbodliv (liksom i någon mån i Hälsingland och Jämtland och kanske

också på andra håll i Norrland). Det är ju här fråga om något högst unikt och fascinerande. Att tre av Dalarnas bästa representanter nu fick Gås-Anders-nämndens medalj och visade prov på sin konst var ett fint inslag i festivalen. De tre damerna heter Karin Edwards, Elin Lisslass och Anna Karlsson och är från Transtrand. Det är för övrigt de som har gjort de märkliga insjungningarna i Radiotjänst serie "Folkmusik".

Det finaste bjöds dock inom en sluten krets efteråt vid en middag, som Gås-Anders-nämnden hade anordnat på Nyloftet för spelmän och sångerskor och ett antal sympatisörer (som Bror Hjorth kallade gästerna i ett tal). Där spelade Jössas Anders från Orsa, alltså vid sina 78 år en klippa av skulptural fasthet, Olle Falk från Offerdal, denne arvtagare till Lapp-Nils, som förenar älgbrunst med sann spiritualitet, Nils Agenmark, Hjort Anders intensive, triolförälskade dotterson, Erik Sahlström, den utomordentlige nyckelharpspelaren, och andra, där kölades det och där dansade Ingemar Hedenius med Erik Lindegrens maka Karin, Olle Falk med fru Astrid Hedenius och Viksta-Lasse med fru Ingrid Madsén, medan Erik Lindegren, Karl-Birger Blomdahl, X:et Erixson, Richard Engländer och Bengt Pleijel utbytte analytiska betraktelser. Till sist var stämningen så hög att också Matts Arnberg i Radiotjänst grep till fiolen — som han kan hantera på Boda- och Bingsjömål.

Man fick ett svindlande intryck av att kulturen trots allt är levande här i landet.

— YNGVE FLYCKT.